

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1991-1992 (*)

19 MAI 1992

PROJET DE LOI

**relatif à la protection de la vie privée
à l'égard des traitements de données
à caractère personnel**

AMENDEMENTS

N° 78 DE M. WINKEL ET MME VOGELS

Art. 7

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 7. — *Est interdit le traitement de données à caractère personnel relatives aux origines raciales ou ethniques, à la vie sexuelle, aux opinions ou activités politiques, philosophiques ou religieuses, aux appartenances syndicales ou mutualistes sauf exceptions prévues dans une loi, un décret ou une ordonnance.*

Pour des motifs d'intérêt public, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres après avis de la Commission de la protection de la vie privée, prévoir des conditions particulières relatives au traitement des données visées à l'alinéa 1er qui ont été autorisées par une loi, un décret ou une ordonnance.

L'avis de la Commission de la protection de la vie privée doit être annexé ou repris dans l'arrêté royal.

Voir :

- 413 - 91 / 92 (S.E.) : — N° 1.
— N° 2 à 5 : Amendements.

(*) Première session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1991-1992 (*)

19 MEI 1992

WETSONTWERP

**tot bescherming van de persoonlijke
levenssfeer ten opzichte van de
verwerking van persoonsgegevens**

AMENDEMENTEN

N° 78 VAN DE HEER WINKEL EN MEVR. VOGELS

Art. 7

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 7. — *De verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het seksueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of ziekenfonds is verboden, behoudens uitzonderingen waarin een wet, een decreet of een ordonnantie voorzien.*

Om redenen van openbaar belang kan de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bijzondere voorwaarden stellen voor de verwerking van de in het eerste lid vermelde gegevens die door een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegestaan.

Het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet bij het koninklijk besluit worden gevoegd of erin opgenomen.

Zie :

- 413 - 91 / 92 (B.Z.) : — N° 1.
— N° 2 tot 5 : Amendementen.

(*) Eerste zitting van de 48e zittingsperiode.

Les associations de fait ou de droit peuvent détenir un fichier de leur membres, mais ne peuvent transmettre ce fichier sans en informer au préalable leurs membres qui peuvent s'opposer à cette transmission de données.

JUSTIFICATION

Le projet de loi n'autorise le traitement des données relatives à la race, à l'origine ethnique, au comportement sexuel, aux opinions ou activités philosophiques, religieuses ou politiques, aux appartenances syndicales qu'aux fins déterminées par ou en vertu d'une loi, d'un décret ou d'une ordonnance.

Le système de protection mis en place par l'article 7 est-il suffisamment sûr ? La manipulation de données dites sensibles devrait répondre aux finalités précisées dans une loi et ne serait accordée à un responsable de fichier que par arrêté royal délibéré en conseil des ministres. Autrement dit, le projet de loi pose le principe de l'autorisation moyennant conditions relativement vagues de collecter des données sensibles en essayant d'établir *a priori* des exceptions.

De plus, le projet de loi autorise d'ores et déjà les associations de fait ou de droit de détenir un fichier de leurs membres, c'est-à-dire les syndicats, les communautés religieuses, les groupes et partis politiques, ...

Le projet de loi ne réglemente pas les ventes et échanges des fichiers de ces associations qui par définition traitent et conservent des données à caractère sensible. Il y a donc un danger réel de voir ces fichiers être interconnectés avec d'autres. A tout le moins, la loi devrait prévoir et imposer un corollaire élémentaire qui est l'obligation dans le chef de ces associations d'informer la personne sur qui les données ont été recueillies de la transmission des données la concernant.

Il est évident que ce devoir d'information est à la base même du système de protection et que chaque fois que ce droit d'être informé est supplanté, l'exercice effectif du droit d'accès disparaît, le contrôle sur le traitement des données disparaît et la transparence diminue.

Aussi nous proposons le système français qui prévoit un système d'interdiction de collecter des données sensibles en prévoyant la possibilité d'y déroger par une loi, les conditions légales de traitement et de conservation de ces données sensibles devront être prévues dans un arrêté royal délibéré en conseil des ministres sur avis annexé de la commission de la protection de la vie privée et justifié par des motifs d'intérêt public.

De feitelijke verenigingen of de verenigingen met rechtspersoonlijkheid mogen een bestand van hun leden bijhouden, maar mogen dat bestand niet doorgeven zonder er hun leden van in kennis te hebben gesteld. Dezen kunnen zich verzetten tegen die gegevensoverdracht. »

VERANTWOORDING

Het wetsontwerp staat de verwerking van gegevens met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het seksueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of ziekenfonds alleen toe voor de door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vastgestelde doeleinden.

Is de bij artikel 7 ingestelde beschermingsregeling wel voldoende veilig ? De behandeling van zogenaamd gevoelige gegevens zou moeten beantwoorden aan de in een wet nader toegelichte oogmerken en zou enkel bij een in Ministeraat overlegd koninklijk besluit mogen worden toevertrouwd aan iemand die voor het bestand verantwoordelijk is. Het wetsontwerp huldigt met andere woorden het beginsel van de machtiging en dat gaat gepaard met vrij onduidelijke voorwaarden inzake het inwinnen van « gevoelige » gegevens doordat het ontwerp probeert *a priori* uitzonderingen vast te stellen.

Daarenboven machtigt het wetsontwerp nu al feitelijke verenigingen of verenigingen met rechtspersoonlijkheid tot het bijhouden van een bestand van hun leden (met name de vakbonden, de godsdienstige gemeenschappen, de politieke fracties en partijen ...)

De verkoop en de uitwisseling van de bestanden van die verenigingen, die uiteraard gegevens van gevoelige aard verwerken en bewaren, worden door het wetsontwerp niet geregeld. Het gevaar dat die bestanden aan andere bestanden worden gekoppeld is dan ook niet denkbeeldig. Een minimumeis is daarbij dat aan de wet een voor de hand liggend logisch gevolg wordt verbonden, met name dat aan de verenigingen de verplichting wordt opgelegd om de persoon over wie de gegevens werden ingewonnen, ervan in kennis te stellen dat de hem betreffende gegevens worden doorgegeven.

Het spreekt vanzelf dat die kennisgevingsplicht de grondslag vormt van de beschermingsregeling en dat, telkens wanneer dat recht op kennisgeving wordt geschonden, de daadwerkelijke uitoefening van het recht van toegang tot de gegevens teniet wordt gedaan, de controle op de verwerking van de gegevens verdwijnt en de doorzichtigheid afneemt.

Wij zijn dan ook voorstander van het Franse systeem dat de inzameling van gevoelige gegevens verbiedt en in de mogelijkheid voorziet om daarvan bij een wet af te wijken. De wettelijke voorwaarden inzake de verwerking en de bewaring van die gevoelige gegevens moeten worden vastgesteld bij een in Ministeraat overlegd koninklijk besluit dat gerechtvaardigd is door redenen van openbaar belang . Dat besluit wordt genomen op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, welk advies bij het besluit wordt gevoegd.

N° 79 DE M. WINKEL ET MME VOGELS

Art. 8

Compléter le second alinéa par ce qui suit :
“ Ce dernier est tenu préalablement d’informer son patient de la transmission des données ”.

JUSTIFICATION

Cette disposition prévoit que le médecin peut divulguer des informations médicales sans l'accord de son patient et sous son entière responsabilité. Le médecin doit être tenu du même devoir d'information que celui que nous avons proposé à l'article 7.

Ce devoir d'information est la base du système de protection de la vie privée et toute atteinte à ce droit d'être informé de ce qu'il advient des données personnelles déséquilibre chaque fois un peu plus ce fondement. Le droit d'être informé ne peut être supplanté, au risque de supprimer l'exercice effectif du droit d'accès, du droit de contrôle sur le traitement des données.

N° 80 DE M. WINKEL ET MME VOGELS

Art. 11

Insérer un § 2bis, libellé comme suit :

“ § 2bis. Le maître du fichier ou la personne désignée comme telle par le Roi est tenu de procéder à la rectification dans le délai d'un mois à compter de la demande introduite par le plaignant ”.

JUSTIFICATION

Les renseignements inscrits dans les fichiers peuvent être inexacts, périmés ou détenus dans des conditions illicites.

C'est pourquoi le particulier peut demander au maître du fichier de corriger ou supprimer les mentions inexacts ou incomplètes. Mais assez curieusement, le responsable du fichier n'est pas tenu de procéder à la rectification dans un délai déterminé.

Si le projet de loi reconnaît ce droit, il n'organise pas l'exercice de ce droit. En effet, il n'est pas prévu qui, du particulier ou du maître du fichier, doit apporter la preuve de l'inexactitude des renseignements. Logiquement, il appartiendrait au responsable du fichier de prouver que les informations contenues dans le fichier sont vraies. A défaut, il doit procéder aux corrections. Il n'est pas inutile de rappeler que le projet Moureaux (1981) prévoyait qu'au cours de la procédure, la charge de la preuve de l'exactitude de la donnée incombait au détenteur du fichier sauf s'il

N° 79 VAN DE HEER WINKEL EN MEVR. VOGELS

Art. 8

Het tweede lid aanvullen met wat volgt :
“ Eerstgenoemde is verplicht zijn patiënt vooraf van de gegevensoverdracht in kennis te stellen ”.

VERANTWOORDING

Krachtens deze bepaling kan de arts medische informatie verspreiden op eigen verantwoordelijkheid en zonder dat de patiënt daarvoor zijn toestemming heeft gegeven. De arts moet aan dezelfde kennisgevingsplicht zijn onderworpen als die welke wij in artikel 7 hebben voorgesteld.

Deze kennisgevingsplicht is de grondslag van de regeling voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Iedere schending van het recht om in kennis te worden gesteld van de uiteindelijke bestemming van de persoonsgegevens maakt die grondslag wankeler. Het recht op kennisneming mag niet terzijde worden geschoven; zo niet, dan wordt de daadwerkelijke uitoefening van het recht van toegang tot en van toezicht op de gegevensverwerking teniet gedaan.

N° 80 VAN DE HEER WINKEL EN MEVR. VOGELS

Art. 11

Een § 2bis invoegen luidend als volgt :

“ § 2bis. De houder van het bestand of de door de Koning als dusdanig aangewezen persoon is verplicht om binnen een maand nadat de klager zijn verzoek heeft ingediend tot rechtdraging van de gegevens over te gaan ”.

VERANTWOORDING

De in de bestanden opgenomen gegevens kunnen onjuist achterhaald zijn of op onregelmatige wijze worden bewaard.

Daarom moet particulieren de mogelijkheid worden geboden om de houder van een bestand te verzoeken onjuiste of onvolledige gegevens te verbeteren of te wissen. Merkwaardig genoeg is de houder van een bestand niet verplicht om de gegevens binnen een bepaalde termijn recht te zetten.

Het wetsontwerp erkent dat recht, maar het omvat geen bepalingen betreffende de uitoefening ervan. Er wordt immers niet bepaald of de particulier dan wel de houder van het bestand moet bewijzen dat de gegevens onjuist c.q. juist zijn. De logica gebiedt dat de houder van het bestand moet bewijzen dat de in het bestand opgenomen gegevens correct zijn. Is dat niet het geval, dan moet hij de gegevens corrigeren. Het is wellicht nuttig er aan te herinneren dat het van 1981 daterende ontwerp-Moureaux bepaalde dat de bewijslast inzake de juistheid van de gegevens op de

était établi que les données contestées avaient été communiquées par le particulier ou avec son consentement.

X. WINKEL
M. VOGELS

houder van het bestand rust. Het geval waarin de bewiste gegevens door de verzoeker zelf of met diens instemming waren verstrekt, vormde de enige uitzondering op die regel.
